

Ens Ropandes Röst i Öknen.

N:o 5. Maj. 1854. 3 Årg.

(Inskänt.)

Berigtigande.

(Forts. från föreg. Nr.)

Flere hafwa, för stammens skull, för de ifriga Läsa-
renas ewiga kältandes skull, nödsakats blifwa nykter,
fridsamme, redlige, ordentlige. Det är ju likwäl något
gode; (så mena icke motståndarena). Det är allt, hvad
werldsmenniskan eger att fordra, förstå och pröfwa, (eller)
bewärdigas med pröfning. Afträkne från summan af de
wäcker, deras antagonist, så många, att resten nedsjun-
ker till det minsta belopp, Evangelium på Sexagesima
kan föranleda: likwäl; ja! Om af de så många kallade
endast så wore utwalde som med afseende å trofasthet
intill döden, utwälsjas, att erhålla lifvens krona; så åter-
står ändoc en, om äfwen liten, likwäl, enligt insändas-
rens öfwertrygghet, wid närwarande förhållonden, öfrige
Församlingars, bland tjocka ogräset, ofynliga hwetestrån,
wida wägnar till antalet öfwerwägende hop, rättstjaffens
själar, sanne Christne wäl under det försmädade Läsa-
namnet, men ock under Läsiets, för werldens bestraff-
ning, swäriligen åtkomlige, för werldens tankeförmåga,

sådant wöskera endast de yngre Presterna Henric, och Ja-
han Westadius, samt Westerlund, hwilka tid efter an-
nan förestätt Pastoral wården i Gellivare, beflagade för-
hållander; men nu, då Läsiets kommit in i socknen, och
folket försättas uti en andelig berusning wid Herrans
altare, då heter det: att fanatismen utbreder sig, förnäm
ligast genom Westadii Concepter, som läsas i missions-
scholan. War icke det förra lefwernet fanatism? nej;
det war äkta Lutheranism; så mena frögarena, och deras
patroner och gymnare. — Redactionens anmärkning)

Nu är 3 af Församlingen nykter, en stor mängd wäcker;
ganstka många lefwande Christna; nu erbjudes rum, för
scholan samt understöd till fattige skolbarns kosthållning,
och beklädning.

Försmädades Christendomen (af hedningarne?) den war
ej annat än swärmeri. (Så mena hedningarne). Nära
nog begiås wäld emot wäcker, som der (i scholan) aflade
befol. Nu senteras (upmärksamt höres) Vårarens ord;
ordets werkan wisar sig i rörd sinnes författning och
Christligt lefwerne. — Låt wara, att icke hos alla s. l.
Läsare ("den inre omskapningen har föregått den yttre")
har från denna inre omskapning den yttre formation ut-
gått; må icke, att en del af dem har firömmens wäldsam-
het med sig fört. (Om denna ström är Jordans flod;
så blifwa alla döpie deruti med Johannes döwelse, till
bättringa; ty jag, säger Johannes, döper med watten
men efter mig kommer, den, som för mig warit hafwer;
han skall döw eder med den Helige Ande och Eld.
Johannis döwelse med bättringen, måste föregå den lef-
wande Christendomen. Redactionens anm.)

(Forts.)

Witeå

Tryckt hos M. M. Nygren 1854.

enda fattliga, yttre skapelse. (Lifwet kom i werlden, men mörkret kunde det icke begripa. Ned. ann.). Ty på denna djupa, af otaliga lysande punkters sammansladdade ljus, upplysta himmel, finnas likväl några stjernor af första storleken, hwilka wäl kunde wara wärde, att en blick dem equades af werlden, em dess swaga ögon kunde fördraga deras bländande glans. De hetas: samwetsrid, för hwad mig oroad, benådning för hwad jag brutit: Troskraft till seger öfwer mina rasstioner, synnen och werlden, förtroende till den osynliga hand, som leder mig efter sitt råd: timmar som förflyga under umgänge och samtal med Trälsaren, och förnöjsamt sinne i lifwet, huru än mina öden swepa (?) mig in: försmäl af den tillkommande werldens kraft, då den benådade får i hjertat känna, huru tröstlösheten, samwets matten, dödsstrukten, och mörkret på djupet af ewigheten flydt, för den ofägeliga känsla af klarhet och fröjd, som ofwanefter utgjuter sig i hjertat, genomströmmar, fyller och genomslår hjertat, att älska och prisja Trälsaren, så att den benådade själen, af nådens sötma och Christi kärlek och all de saligas lust betagen, ej wet sig annat, än skola dö, wid den oförklarade. Besamens wägnast, att så mycket himniskt wällust, njusa, samt nödgas bedja Trälsaren draga sin hand litet tillbaka, att ej stoftet hyddan må upplöslas, och förintas. Wille, wäckselsens antagonisterna egna dessa glanspunkter en blick; finge de en gång se en benådad Christen, uti dess öfwerjordiska sinnesstämning, eller i det ögonblick, då, dess ande, ofwärande ledars, hyddor, swäpwar upp till de nya himlar och den nya jord, wille de låta Guds ande leda sig

sitt nådens brunn, att smaka Trälsarens förtjuswande kärlek, som är den lefwande Christendomens rätta lifskraft, och en springande källa till ewinnerligt lif redan här i dödligheten, wille de måhända fatta tycke för Christendomen, och såsom alla wäckta af hjertans grund, beklaga deras följo owilka emot den. (Swär och en Farise, som anser Christendomens verkningar för Fanatiskt kan icke annat än affky och förbanna densamma. Se Epistelen på annan dag Jul. Ned. ann.)

Men det blef Christendomens forgliga öde att af menniskan i lifwet misstännas, förskjutas, hyllas de än så gerna af henne dess lugnande tröstande sanningar i döden, då sig för henne öppnas den mörka ewigheten, med dess förfärande aningar, dem lättsinigheten nedslagen ej kan bortgrykta, de allectiken förstummad ej kan bortresonera; ingen utwärtas ärbarhet eller Fariseisk rättfärdighet tyfsta (Tegner säger wäl när döden kallas: "hur annorlunda då än förr; men ges dock menniskor, som icke frukta för döden, emedan deras sötswande samwete anklagar dem icke och deras döda tro styrker dem. Ned. ann.) ty dessa aningar tyfsta endast för fast tro, och genom trängande känslans tillfridsställande delaktighet uti återlösningens nåd, genom omfattande af Försoningen, för hwars owilkorliga nödwändighet, till själens lugn, wid inträdet uti ewigheten äfwen hedningen böjer sig i stoftet, och den arme Hindus, som ej känner Israels tröst söker uti frivilligt lidande, till sina skulderna afplånande, kastande sig att korsas under Jugg — wagn.

Men i lifwet heter det i werldsmenniskans mun, som om Christo, så om Christendomen: den rinner oppsä-

som en widja och såsom en rö utur torr jord: den hafwer ingen skapnad eller dägelighet; wi sågo honom, men derwar ingen skapnad, som oss kunde behaga. Huru kan Christendomen behaga, som bjuder försäta werlden, och blicka på det hemman, som oswantill är: första all egenrättfärdighet, och besluta allt under synd; (som) pratar ett borsfärdigt, (och) förkrofsadt hjerta, med brännande syndaforg, rentwaget samwete, och brinnande syndahat; benådning, som icke är tagen, utan fången; tro, som först i benådningen af den samma framkallas, men i nåda ståndet sjelf medför nåda känsla, som fordrar hjertats nysöndelse, lefwerne's helgelse, bön och waksamhet, frid och trohet: denna Christendom huru behaga? som straffar werlden för synd, rik och hög, såsom arm och låg, predikaren såsom åhöraren; straffar för werldskärlek, kallsinninghet, obotfärdighet, bedräglig samwetsfrid och inbilladt nådastånd, under påtaglig otro och egudaktigt lefwerne, samt Läraren färskildt för den bedrägliga lätt-sinighet, att föreställa sig själawården hufwudsakligen bestå uti granlaga handhafwande af den rent menfliga ordningen, och mechaniskt förrättande af uowärtes Guds-tjens. Denna Christendom huru behaga? — Och liks wäl warda de dagar kommande, då hwarje icke helt, och hållet känslolös försoffad, och andeligen borttagen själ, gerna önsfode, att Christendomen behagat, samt hörsamat des bud, då han måste låta sig behaga, att säga farwål åt allt werldens behag, och anträda öfwerzängen till andra werlden.

§ Detta alswarliga ögonblick, borde werlds menniskan se en benådad Christen, eburu uti den försmådade Läsa-

re skrepelsen. — Icke med en munchristens mörka, hemfla uppsyn, tröfslösa, hoprlösa äga, och nödfälda, förtwiflande blick, utan med lugnt samwete, benådad hjerta, leende min och förklaradt anlete, som förnygradt, som sjärfö-nadt ännu i döden affspeglar klarheten i den benåda-des hjerta, än prisande Trälsaren, för des ofägeliga nåd, än manande esterlefswande, att wandra himlawägen, sam-las han till sitt folk, insomnande så låti, som barnet mot modrens bröst, wäldsamttwingande den icke alldeles förhårdade älskaren, denna suck: **min själ dö den rättfärdiges död, och min ända ware såsom deras ände.** Men — inwänder Herr Recensenten — Men medlen till åttadkommande af denna wäckelse, och det skäl-lande predikosättet, öfwerdriften wid medlens användande, eller det ursinniga fördomandet, oförsynheten wid medlens wäljande, eller det groffkorniga föredraget, slappheten wid verkningarnes hejdande, eller det högljudda skränat wid sammankomsterna. Må wi en stund uppehålla oss äfwen wid dem.

Medlen hafwer Guds ande sjelf anwisat uti Ef. 58: 1. der Herrans mun talar: **ropa tröfsteliga: svar icke, upphäf din röst såsom en Wasun, och förkunna mino folke deras öfwerträdelser, och Jacobs hus deras sunder.** Detta medel använde Johannes Döparen, och des gillighet stadfästade Trälsaren sjelf; sägande ibland annat: we Geer I Fariseer och skriftlärde; I skrymtare, som uppäten Enfors hus, förebärande långa böner, för den skull stolen I så des hårdare fördomelse. På detta språk skall den säkra hopen wäckas och skrämmas upp, den forglösa syndarn, som trygg

Hvilkar i djupa syndasömmen, med bedräglig samvetsfrid, under ogudaktig wandel, och inbilladt nådastånd, under öfverhängande fördömelse. Detta medel har Herren på bjudit, att begagnas wid stadgadt ansvar uti Geselefs 3: 17, 18. Ehuru han ändock nödgas klaga genom Ef. 56. 10. deras wäktare äro blinde, de weta alle samman intet, tyfste hundar äro de och kunna intet straffa. Detta derfore, att öfverträdelsen i samvetet, måtte kännas fördömlig, såsom Herren yrkar i Jerem. 3: 13; och Dawid kände enligt Ps. 51: 5 äfwen som öfverträdaren sjelf kände sig dömd och fördömd, såsom han är enligt Joh. 3: 18, samt Marci 16: 16; fastän den botfärdige dock icke i sitt samwete känner. Det heter ju: J woreu döde genom öfverträdelser och synder, och det måtte wäl säga sig sjelft, att den andeligen döde måste utur (den) andeliga döden wäckas, genom predikan om den stora själawäda hwari han swärfvar, och den oboteliga själa skada han tager, om i den naturliga dödens hamn, honom den ewiga döden öfverraskar. (Genom detta i sig sjelf riktiga resonomang, och de ofwän Eiterade Bibel språken, har insänd. tagit sig förebätt att hålla watten på Gåsen. Bihangets förf. är ju kryppflytt, som smyger i mörkret, och riktar sina lömska wittlar emot en trött wandringsman, som suter wid den eld, som Jesus kom att upptända på jorden. Ser icke kryppflytten sigta i mörkret så fluter han dock på måfå, wäl wetandes, att mörkret flyter honom för den eld, som han spiernar emot; Swad bryr han sig om bibelspråk, hwilkas andeliga betydelse han tror sig känna mycket bättre än Insändaren. Ned. anm.).

Derfore ropas det: wak upp du som sofwer! utan denna wäckelse har alldrig skett, skall alldrig ske Reformaktion i Församlingen, men tyndelst ster, såsom Torneå Lappmarker, och Pajala Församling bewisa — utan den alldrig. — Må Lärarne med Bihangs författaren alldrig så mycket tala om en nådig och Barmhertig Gud, som icke will någon syndares död — NB. ingen parentes må anmärkas, att Bihangs författaren undanligger sin kännedom derom, att mycket ster, som Gud icke will; må Läraren förkunna Församlingens Lära till uppbyggelse för nådehungrande själar, och kalla till Lamsens bröllopp — Alldrig! — Läraren skall detta göra, men det andra icke underlåta: icke underlåta, att tala till den obotfärdige: Efter dina hårdhet och obotfärdiga hjerta samkar du dig sjelfswan wrede på wredenes dag, då Guds rättwisa dom warder uppenbar; — icke underlåta, att förkunna nådabräktaren, huru den som icke tror Sonen, han skall icke få se lifwet, utan Guds wrede blifwer öfwer honom; — icke underlåta, att kalla bort från Gellernas brölloppsbord, de olycklige gäster, hwilka wretandes der sitta, äta och dricka sig sjelfswan domen; — han skall tydligen och uppenbarligen uti andeliga hördrag tala särskilt till de wäckta botfärdige, behängslade samweten: till nådehungrige — benådade — trogne själar; — taga utur sitt hjertas satatur, om han eger, att gifwa känslan och erfarenheten, hwilka de igenkänna och deraf förnimma, att Läraren talar just till dem. (Men om nu Läraren fördömer de wäckta kallat dem för andeligen bögfärdige, och willoordar, och desutom sparkar ut dem, när de komma till Läraren i hand huds, huru

skall insändaren då bära sig åt? En sådan man är Bihangets Förf. Red. ann.). Han skall tala försigtigt till de sifvande, obotfärdige, obenådade, bekymmerslöse, nådabräktare, eller illistiga nådatjusvar; — taga utur egen (sjöregående) sorglös lefnad intryck och minnen, hvilka, ty värt, ej torde fattas någon (?) (Insänd. & bedrager sig. Bihangets Förf. har allerdig lefwat i obotfärdighet; huru kan han då hafwa minnen deraf? Red. ann.) hvilka de igenfänna, samt deraf finna, att Salaren menar just dem: då är till förhoppandes, att wäckelse, och med den reformation inträdes enligt Herrans löfte: ordet, som af min mun utgår, det skall icke återkomma till mig fåfängt, utan göra det mig täckes, och det skall framgång hafwa, uti thy jag utfänder det. Men der till fördras, att Läraren sjelf hafwer på eget hjerta erfarit hvad det innebär: wäckelse, samwets rening, syndaförg, benådning, Christi kärlek, tro, och Trons djershet (?) (v. s. frimodighet.), med hwilken hon wägar angripa djefwulen och werlden.

Hafwer han åter icke wandrat denna väg, då måste han wäl gå den lättare vägen, som bihangs Författaren utstakar. förbigå de oomvända syndares wädeliga sjalattillstånd, samt i allmänhet tala om Guds kärlek, predika Förfoningens lära för (icke) nådahungrande själar, till uppbyggelse, samt falla till Pamsens Bröllopp (stamma gäster.). Men olycklig den andeligen döde, för hwilken den andeliga döden undångömmes, och beklagans wärd Läraren sjelf; ty enligt Hes. 3: 18. blifwer hans ansvar stort, dertfore, att han med sina nådapredikningar, Förfonings Lärans, förkunnande samt Bröllopps kallelsen, in-

gifwer de obotfärdige, oomvända, det opiat, hwarigenom de inföswas i den ewiga döden.

Emot de wäckta har blifwit annärkt, att de stundom gå allt för hårdhänt till wäga wid wäckelsen. Wore det så underligt, om den själ, som sjelf uppfrämts wid anblicken af sin själawäda, under intrycket deraf, uppfrämmer en annan bekymmerslös sifwande. Till äfwen tyrs med ett eller annat fällsynt undantag, gör man dock de wäcke orätt, om man påstår dem wara så hårdhänta utan ursäkning; de begynna wäckelsen icke med förbömande utan med granskning, af den andres sjalattillstånd; finna de något det ringaste tecken till salighets bekymmer, sänka de rösten; men då den sifwande icke will wakna, kanske dem misfirma, misshandla: så hafwa de ock detta rätteligen, tagit till Herrans Straffdomar i likhet med Herrans eget efterdöme, som med sin godhet lockar syndaren till bättring, men emot den motspänstige tager till tuktsans ris, att straffet måtte lära gifwa aft på orden. (Om Insändaren tror att Bihangets Förf. gillar denna lära: så är han wist enfaldig; ty han ryter i vredes mode: "So hafwer satt dig till domare öfwer oss? wets du icke att jag hafwer magt att Försästa dig, jag hafwer ock magt att släppa dig?" (Red. ann.).

Läseriet får äfwen uppbara den förebräelsen, att hafwa infört Grasfa bilder, och groffkorniga liknelser uti det andeliga förebraget. Huru till wida detta påstående må wara grundadt, beror wäl af åhörarnes bildning, eller rectius ansändighet, som thywärr i många fall icke är annat än smyckad ofedlighet, (hos de bildade, och grof

hos allmogén i det naturliga tillståndet), om det annars eger grund, att ansändigheten kom, och sedermera försvunne. (bland de bildade). Men äfwen den bildade kunde mindre förgrymmas öfwer imitation af Hesec. 16: 25, 26, 32, 33. Innaturligare framställningar i Estnelferna tager ingen Läsare i förswar.

Öfvermera bestyllas de wäckta, att de icke hejda sig. Deras skrån i kyrkan fortager Prestens röst. Det medgifwes wäl att så kan förhållandet wara för något ögonblick till äfwentyr's och för någon kortare stund, då den outhärdeliga känslan af den Rättfärdige Gudens grymma wrede öfwer synden, will under osägelig hjerteängslan spränga den ångersfullas brönl, så att han måste gifwa sin känsla lust, om han ej skall förqås såsom David uti Ps. 39: 8. betygar: "Jag ryter för mitt hjertas oro skull." Men dessa swårare utbrott äro likwäl ej så långwarige, att de betaga åhöraren predikans sammanhang, om eljest Salarens röst, är för kyrkan och folk mängden tillräckelig, och målsföret redigt. Men låt så wara, såsom klagas, skulle åhöraren äfwen för en längre stund detta tåla, om han inträder uti kyrkan med hjertat, såsom predikanten måste med hjertat uppträda, s. v. han eljest godkänner Leopolds föreskrift wid predikningens Conceperande. Hjertan skola rbras: de stå all annan kraft emot. Skulle han icke, waré han moralist Lärare, uppfostrare, fader, heldre tåla de wäcktas öfreser, och ångersfullas jämranden uti kyrkan, än Kröberiet, fulleriet, tjufwerlet, bedrägerierna, otuclien, med brottet och lasten uti så mången form uti det medborgeliga lifwet och husliga lifwet, utom kyrkan. (Instånd: bedra-

ger sig uti sitt ondöme. Allt hwad som skerutom kyrkan är lösligt, fylleri, dryckenkap, otuclt, swordomar, horwisor, supwisor, baler, swektaller, uppståger, kröberiet, horhå m. m. ty deraf blifwer ingen förargad, icke ens af Lapparnes djuriska läten under sullan; men af andans drifter i kyrkan, blifwa alla sina örhinnor förargade, emedan de låta som kattmusik i den fina werldens bron. Red. ann.) — Dwiswelsaktigt (?). Om icke den ångersfullas tårar brännde den obotfärdiges samwete, så att det stolta sinnet förbittras; om icke ormens säd hatade quinnones säd, och mörkrets furste retades (af andans drifter), att angripa ljusets werkingar; om sluteligen och hufwudsakligen, om icke tålmodet törnade, mot den klippan: Christi kors!

Bihangs författarens tillwitelser emot L. V. Castadius, lemnar infändaren i det wärde de, såsom obestyrktia förtjena, det är osanningens wärde; beklagande att en Författare, som tyckes med lätthet tänka, och wore wan att föra pennan, samt kunde sjelf, om han wore Christen, wara hos de bildade klasserna ett (för) Christendomen behöfligt och ypperligt stöd, skall nedläta sig att uti allmänt tryck, angripa upphofsmanen till en reformation, hwilken Författaren likwäl dwiswelsutan i sitt hjerta gillar (?) icke påminnande sig den gamla regeln: Ubi plurima nitent paucis non offendar maculis. Etiam si omnes Ego non. Så wida Infändaren. Redaktionen tror dock icke, att Bihangs Förf. gillar, hwarlen Reformator, Reformationen eller dess förswarare, ty uti sitt ogillande har Bih. Förf. hela werlden på sin sida; men Infändaren har uti Reformationens förswar, endast några Vanatistse

Pappor och Bänder på sin sida. Och må Infändaren i tid bestinna, om det icke war för mycket wågadt, att uppträda till förswar af en sak, som luktat wärre än satans lukt och stank i werldens fina luktorganer.

Ann. Alla inom Parenthes stående ord äro af Reactionen.

Om wäckelserna i Torneå Pappmark.

Wi hafwa hittills beskrifwit wäckelsens yttre, för werlden synliga verkningar i hopp, att dessa verkningar, skulle verka på den strogna hopens öfwerlygelse; men för werlden har Christendomen alldrig funnit någon nåd, äfwen om den dygdige hedningen någon gång gillat Christendomens wackra sedolära, har han dock alltid funnit någonting stötande, widrigt och motbjudande i Christendomen sjelf, som i sjelfwa werket icke kunde wara någon sann Religion, emedan den afföndrade sig ifrån den rådande stats Religionen, och ansåg sig ensam wara i besittning af den rätta Gudsrisensten. Denna afföndring och denna andeliga högfärd, kan den egenrättfärdige hedningen icke tåla, ehuru han måste erkänna de Christeliga dygderna, för någonting godt. Sålunda måste äfwen nu den egenrättfärdige hedningen erkänna de wäcktas Christeliga dygder; såsom t. ex. folkets nykterhet, återbärandet af orättfångets gods, hwilket satt mången dygdig herremän i förlägenhet; folkets ärlighet och pålitlighet i handel och wandel. o. s. v. Att detta är ingenting att säga om; men den omständigheten att de wäckta föbrakta Guds gåfwor, ja ända till den grad, att de wäg-

ra emottaga "rent och obemängdt win" af Frögaren, det menar Frögaren wara en trottsighet och en sjelstagen helighet, ehuru samma Frögare drifwer den läran, att det icke är någon skillnad emellan rent win och bränwin, emedan det efter Frögarens upplysta omdöme, kommer på ett ut, om man dricker ett glas win eller bränwin; likwäl har mången Frögare blifwit desperat, när de wäckta wägrat emottaga win of Frögarens hand. Och hwarföre har Frögaren blifwit harmsen öfwer denna sjelstagna helighet? Jo; därför, att honom blifwit betagen all utwäg att genom "spankt win" bedraga folket; under namn af spankt win har Frögaren kunnat hålla i Pappor och Nybyggare, både rumm och cognac, så obemärkt att den nyktra windrinkaren icke anat sin egen ofärd. Men då icke win duger till dagtraktamente för de wäckta i Norden, så har Frögaren blifwit mer än harmsen öfwer detta "ohyggliga swärmeri," som hotar handeln med en total ruin. Att de wäckta återbära och sjelfmant betala stulit gods är wist godt, wäl, men att de föbrakta Guds gåfwor, det är en sjelstagen helighet och idel skrymteri; det är en synd, som den barmhertige Frögaren alldrig kan förlåta dem. Därför är det mången nykterhetswän, som tycker att nykterhets iswern går allt för långt i Torneå Pappmark; men hwad är orsaken dertill, att nykterhets wännerna i Norrbotten icke winna gehör? Monne icke winet hafwa den werkan hos allmogen, att de Fariseer kunna säga om nykterhets wännerna, som icke föbrakta Guds gåfwor; se! hwilken frossare och drinkare; de publikaners och syndares wän. Måne icke ett enda glas win stämma bort hela nykterhets

saken? när allmogén ser, att nykterhets vännerna dricka win, så tänker den nyktra drinkaren: "det kommer på ett ut, om man dricker win eller brännwin". Man kan blifwa full af Portwin och madeira lika så väl, som af brännwin: Huru vill nu nykterhets vännen wederslägga detta inläst? om det är en sjelfstagen helighet, att icke emottaga ett enda glas win af krögarens hand, så måste det å andra sidan wara en sjelfstagen heder, att bjuda ett glas win, och en likaså stor heder att emottaga bjudningen; Jörf. har fått emottaga förebräelser af den hederlige wården eller wårddinnan, för det han emottagit ett glas win af den hederliga wården eller wårddinnan, och wet således af egen erfarenhet, att nykterhets saken icke kan winna någon stor seger, för än nykterhets vännen, blir så storbjuden och uppbläst af "egenträttfärdighet och sjelfstagen helighet," (?) att han icke emottager någon slags bjudning af den hederlige krögaren, warer sig, win, brännwin eller liför, af hwad namn det wara må: då först kan den samma nykterhets vännen säga till de skrillårde och Farisæer: **Johannes kom och åt intet, och drack intet, och J. saden han hafwer djefwulen: Menniskones Son kom åt och drack, och J. sägen: se hwilken frofsare och drinkare, de Publikansers och syndares wän.** Ly för werlden duger intet hwarcken Johannes stränga lefnadsfätt, eller Frälsarens mildare lefnadsfätt: Om en Christen låter bli, att smaka win: så säger werlden: "han hafwer djefwulen;" han är uppbläst af sjelfstagen helighet och andelig högfärd: om en Christen smakar win, så säger werlden: "se hwilken frofsare, och drinkare". Det

kommer på ett ut om: han smakar win eller brännwin; en windrinkare är ingenting bättre än en wanlig fyllhund. Och djefwulen skall sålunda alltid hafwa rätt, att wara Guds barnas anklagare natt och dag; det hjälper intet, att en Christen skrapar ifrån sig den smuts och orenlighet, som djefwulens drabanter kasta på honom: är han icke en windrinkare, så hafwer han djefwulen: smakar han icke win; så är han uppbläst af andelig högfärd och sjelfstagen helighet; smakar han win, så är han en drinkare: och ingen tror hans lära om nykterhet. Likwäl anser jag i nu warande omständigheter, då egentträttfärdigheten i den otrogna hopens hjertan hwälfwer sig och wänger sig, som en stor hwalfsiff i hafsens djup, jag anser för wida nyttigare, att bära namnet swärmarer, och andeligen högfärdig, än namnet windrinkare i sunnerhet, för allmogens skull, som icke alltid kan se hwarer ut: den andeliga högfärden och swärmeriet skulle bestå, men har alltid bögenen böjpa för det röda winet, som är lustligt att se på, och just därför uppväcker begäret att smaka, hwarigenom den barmhertiga krögaren skulle hafwa fritt spel i mörkret, att blanda ihop win och Cognac, eller till och med färgadt brännwin, om det också wore färgadt med den fattiges blod: det kommer icke på krögarens samwete.

En annan sak, som ännu sätter förnustet för pannan, är de andeliga rörelserna, eller Landans drifter, hwilka werlden sätter sig på: det är en förargelse klippa för både Judar och hedningar. Judarne kunna icke tåla, att deras andakt blir förbränd genom detta "Barnens ropande i Templet" och hedningarne betrakta dessa andeliga rö-

relser som ett "ohyggligt svärmeri". Ett parti af de Libertiners synagoga hade af nyfikenhet samlat sig i Selskivare kyrka förleden marknäd, för att underhålla sin andakt med åskådningen af detta fenomen: men folkträngseln blef så stor, att de måste sitta der till Gudstjenstens slut. Antingen nu folkträngseln eller andans drifter hade gjort intryck på dem, summan war den, att de Libertiner icke tyckte om andans drifter: alldenstund de måste yttra sig om Påsarena som den hedniske Peruvianern om Spaniorerna: "Om sådant folk finns i himmelriket, så vill jag icke komma dit." Historien berättar, att spaniorerna wille omvända Peruvianerna till Christendomen, men detta skedde på det gamla Påswiska wiset neml. genom Inquisition och grymhet: en gammal Peruvian låg på sin sotesfång, och när den spanska Presten wille, att han skulle omvända sig till Christendomen, frågade Peruvianern om spaniorer finnes i Himmelriket: då Presten svarade jakande, sade den gamla Peruvianern: "om det finns Spaniorer i Himmelriket, så vill jag icke komma dit."

(Forts.)

— 00 —

Vi teå

Tryckt hos W. N. Nygren 1854.

Ens Hopandes Röst i Öknen.

N:o 6.

Juni. 1854.

3 Årg.

(Insfändt.)

2 Art. om Påswedömet i Sverige.

I vår swenska kyrkas symboliska böcker hafwe wi Gudi lof en rätt lära enligt Guds ord om salighetsgrunden, att Kristus (det wäsendteliga ordet) är den wäsendteliga grunden för vår salighet och Bibeln (det skrifna ordet) är lärogrunden. Men granfka wi tillämpningen af denna kyrkans bekärda lära i vår Swenska kyrka, huru mycket finare påswedöme finns då ibland oss! Huru många af lärarne äfwen af Presterna lägga icke åtminstone något bredwid denna grund! Se wi på stora werldens och hopens wanliga tanke — och lefnads — sätt, så framstår detta än tydligare. I Påswedömet bygges mest på gerningar, ceremonier och deras kyrkas yttre glans och widd framför andra kyrkors, utan att man der får eller will forska och weta, hwarest Kristi rätta kyrka och sanning är, samma töcken rufwar oss öfwer vår Swenska kyrka fastän ej med det tjocka och tyngande twång, som i de egentligt påswiska landen. Stora hopen Swenskar går alldeles utan Luthers bättring, tro, anda och nit och menar sig dock wata "goda